

1. Introductie

Veel onderzoek naar de (relatieve) effectiviteit van (verschillende typen) schriftelijke correctieve feedback (CF), maar:

- Focus op groepsresultaten (bv. Van Beuningen, De Jong, & Kuiken, 2012);
- Weinig aandacht voor het feit dat niet alle leerders in dezelfde mate lijken te profiteren van CF (bv. Kormos, 2012).

Individuele variatie in CF-receptiviteit zou kunnen voortkomen uit verschillen in cognitieve en affectieve factoren, zoals:

- grammaticakennis
- taalvaardigheid
- taalanalytisch vermogen
- motivatie
- attitude
- zelfeffectiviteit

Hoofdvraag van dit project

In hoeverre is er een relatie tussen (bovengenoemde) individuele factoren en de mate waarin leerders bij revisie en bij het schrijven van een nieuwe tekst profiteren van schriftelijke directe of indirecte correctieve CF?

2. Methode

Deelnemers

Mbo-studenten (klas 1, niveau 3 en 4), havo-leerlingen (klas 2 en 3), binnen klassen verdeeld over twee groepen: een *directe-CF*- en *indirecte-CF*-groep.

Interventie

Docent geeft feedback op fouten in grammatica, spelling, woordkeus, interpunctie, hoofdlettergebruik.

Groep	Week 1 (T1)	Week 2 (T2)	Week 3 (T3)
directe CF	schrijftaak 1 (raad een telefoon aan)	revisie van schrijftaak 1 o.b.v. directe CF	schrijftaak 2 (raad een tablet aan)
indirecte CF	schrijftaak 1 (raad een telefoon aan)	revisie van schrijftaak 1 o.b.v. indirecte CF	schrijftaak 2 (raad een tablet aan)

Maten en instrumenten

Schriftelijke taalvaardigheid

- *correctheid van schriftelijke productie op T1, T2 en T3*: (totaal aantal fouten/totaal aantal woorden) x 10
- *revisieleerwinst*: relatieve afname aantal fouten tussen T1 en T2
- *leerwinst*: relatieve afname aantal fouten tussen T1 en T3

Individuele factoren

- *grammaticakennis*: grammaticatest met 50 items (naar Trapman et al., 2014)
- *taalvaardigheid*: C-test met 3 teksten, ieder 25 items
- *taalanalytisch vermogen*: (kunst)taalanalysetest met 20 items (gebaseerd op Ottó, 2002; Schmitt et al., 2003)
- *affectieve factoren*: vragenlijst met 44 items (gebaseerd op Gardner, 1985 - motivatie; Parreño, 2014 - attitudes; en Cretchley, 2008 - zelfeffectiviteit)

3. Eerste resultaten

Grammaticakennis (N = 34, mbo-studenten)

Grammaticakennis hangt samen met correctheid T1 ($r = -.68, p < .001$), T2 ($r = -.58, p < .001$) en T3 ($r = -.53, p < .001$); studenten maken minder fouten in hun teksten, naarmate ze meer grammaticale bagage hebben.

Grammaticakennis hangt bovendien samen met revisieleerwinst ($r = .46, p = .006$), op zo'n manier dat studenten meer profiteren van feedback tijdens revisie naarmate ze meer grammaticakennis hebben.

Tot slot is er sprake van een trend ($r = .43, p = .087$) richting een positieve samenhang tussen grammaticakennis en de leerwinst (tussen T1 en T3) die *indirecte CF* studenten oplevert.

Taalvaardigheid (N = 40, havo-leerlingen)

Taalvaardigheid hangt samen met correctheid T1 ($r = -.52, p < .001$), T2 ($r = -.31, p = .044$) en T3 ($r = -.60, p < .001$), op zo'n manier dat meer taalvaardige leerlingen minder fouten maken in hun teksten.

Taalvaardigheid hangt echter niet samen met (revisie)leerwinst; alle leerlingen profiteren in dezelfde mate van CF, ongeacht hun taalvaardigheid.

Taalanalytisch vermogen (N = 24, mbo-studenten)

Taalanalytisch vermogen hangt negatief samen met correctheid T3 ($r = -.44, p = .034$); studenten met meer taalanalytisch inzicht maken in hun T3-tekst minder fouten.

Ook is er een trend zichtbaar ($r = .39, p = .057$) richting een positieve samenhang tussen taalanalytisch vermogen en leerwinst (tussen T1 en T3).

Affectieve factoren

Motivatie (N = 60, mbo-studenten)

Motivatie hangt samen met correctheid T1 ($r = -.43, p < .001$) en T3 ($r = -.36, p = .005$), op zo'n manier dat studenten minder fouten maken in hun teksten naarmate ze gemotiveerder zijn.

Bovendien is er sprake van een positieve samenhang ($r = .40, p = .028$) tussen motivatie en de leerwinst (tussen T1 en T3) die *indirecte CF* oplevert.

Attitude (N = 74, mbo-studenten)

Attitude hangt samen met correctheid T1 ($r = -.39, p < .001$), T2 ($r = -.25, p = .030$) en T3 ($r = -.28, p = .017$), op zo'n manier dat studenten minder fouten maken in hun teksten naarmate hun houding positiever is.

Attitude hangt echter niet samen met (revisie)leerwinst; alle leerlingen profiteren in dezelfde mate van CF, ongeacht hun houding t.o.v. schrijven en feedback.

Zelfeffectiviteit (N = 60, mbo-studenten)

Er is sprake van een negatieve samenhang tussen zelfeffectiviteit en correctheid T1 ($r = -.27, p = .032$) en een trend richting eenzelfde samenhang op T3 ($r = -.23, p = .082$); studenten maken minder fouten in hun teksten naarmate ze hun zelfeffectiviteit hoger inschatten.

Zelfeffectiviteit hangt echter niet samen met (revisie)leerwinst; alle studenten profiteren in dezelfde mate van CF, ongeacht hun vertrouwen in hun eigen bekwaamheid de ontvangen feedback te verwerken.

4. Voorlopige conclusies

- De *correctheid* van de teksten die mbo-studenten en havo-leerlingen schrijven, hangt (in meer of mindere mate) samen met alle onderzochte individuele cognitieve en affectieve factoren.
- De *CF-receptiviteit* van leerders lijkt samen te hangen met een aantal van de onderzochte individuele factoren, nl. grammaticakennis, motivatie en wellicht taalanalytisch vermogen.
- Het lijkt erop dat individuele factoren een grotere rol spelen in de mate waarin leerders profiteren van *indirecte CF* dan in de receptiviteit van leerders t.o.v. directe CF.

5. Contact en referenties

Contact

Catherine van Beuningen – c.g.van.beuningen@hva.nl
Hogeschool van Amsterdam, Kenniscentrum Onderwijs en Opvoeding, lectoraat Maatwerk in Leren en Instructie

Referenties

- Kormos, J. (2012). The role of individual differences in L2 writing. *Journal of Second Language Writing*, 21(4), 390-403.
- Van Beuningen, C.G., De Jong, N.H., & Kuiken, F. (2012). Evidence on the effectiveness of comprehensive error correction in second language writing. *Language Learning* 62(1), 1-42.